

FORN VÄNNEN

JOURNAL OF
SWEDISH ANTIQUARIAN
RESEARCH

Poul Bredo Grandjean 5/9 1880-29/7 1957 : in memoriam
Rasmusson, Nils Ludvig
Fornvännen 1958(53), s. 75-76 : ill.
http://kulturarvsdata.se/raa/fornvannen/html/1958_075
Ingår i: samlar.raa.se

IN MEMORIAM

POUL BREDO GRANDJEAN

5/9 1880—29/7 1957

Den 29 juli avled f. d. arkivarien av första graden vid danska Rigsarkivet Poul Bredo Grandjean¹, sedan 1952 korresponderande medlem av Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien. Vid sidan av sin egentliga ämbetstjänst var han 1935—54 Statens heraldiska konsulent. Grandjean kom 1910 i Rigsarkivets tjänst och debuterade med högt skattade genealogiska och topografiska arbeten. Sin mest uppmärksammade insats gjorde han emellertid som heraldiker och sfragistiker. Förutom några smärre, men betydelsefulla uppsatser publicerade han inom dessa forskningsområden följande verk: *Dansk Heraldik* (1919), *Det Danske Rigsvaaben* (1926), *Dansk Sigillografi* (1944), *Danske Købstæders Segl indtil 1660* (1937), *Danske Herreders Segl indtil 1660* (1946), *Danske Gilders Segl fra Middelalderen*

¹ I *Personallistorisk Tidsskrift* 13. R. V, sid. 179—182, har Bjørn Korne-rup skrivit en initierad skildring av P. B. G. som forskare och människa.

(1948), Danske Haandværkerlavns Segl indtil 1660 (1950), Danske Kongelige Segl 1559—1670 (1951) och Slesvigske Købstæders og Herreders Segl indtil 1660 (1953).

Av dessa arbeten utgör det tidigaste, Dansk Heraldik, i första hand en utförlig terminologisk utredning applicerad på de danska adelsvapnen. G:s bok är den utförligaste teoretiska framställningen av heraldiken på nordiskt språk. Den kan användas som en utmärkt lärobok. Av mera historisk karaktär är arbetet om Danmarks komplicerade riksvapen. Behandlingen av det synnerligen skiftande källmaterialet (sigill, teckningar, mynt, målningar, reliefer m. m.) sker efter en stram men klok plan, som gör arbetet till en bekväm uppslagsbok samtidigt som det bibehållit sin karaktär av löpande berättelse. Ur svensk synpunkt är »Det Danske Rigsvaaben» av stort värde, då det utförligt behandlar flera vapen med svensk anknytning (tre kronor, folkungalejonet, Gotlands gumse, Ösels örn, Holsteins nässelblad, Stormarns svan, Ditmarskens ryttare, Pfalz' lejon, Bayerns rutor). Det tredje stora verket har en alltför snäv titel, »Dansk Sigillografi», vilken inte ens antyder den utförliga och mångsidiga behandling, som det publicerade svenska och norska sigillbeståndet ur många synpunkter här blir föremål för. De sex böcker varmed G. fram till 1660 fullföljde Henry Petersens och A. Thisets publicering av de danska sigillen är en mästarprestation ifråga om konsekvent och noga genomtänkt ederingsteknik. Då även det skåneländska och gotländska materialet medtagits är de av stort värde även ur svensk synpunkt.

G. ålade sig i sina verk en strikt begränsning till det heraldiska och sfragistiska materialets rent yttre företeelser, som man ibland tyckte sig ha anledning att beklaga med hänsyn till vad han med sitt rika vetande och stora mänskliga bredd ytterligare kunde ha givit.

Genom sitt mångåriga sysslande med sigillen i svenska samlingar kom G. i intim kontakt med svenska forskare. Hans originella personlighet fängslade de vänner han förvärvade i vårt land, och vid besöken i Sverige märktes ej den tillbakadragenhet, som säges i allmänhet ha varit utmärkande för honom.

Nils Ludvig Rasmusson

In his obituary on the Danish archivist, Poul Bredo Grandjean (1880-1957), N. L. Rasmusson gives an appreciation of this outstanding researcher's heraldic and sigillographic works, with special emphasis upon the important rôle that the Swedish material in this field plays in Grandjean's production. Besides valuable works on Danish heraldry and sigillography in general, as well as on the national coat-of-arms of Denmark, Grandjean published a succession of works, embracing the seals of Danish towns, "härads" or jurisdictional districts, guilds and crafts corporations from the Middle Ages and for the period down to 1660; they also include the royal seals of Denmark from 1559 to 1670.